

La setmana

DEL 13 AL 19 DE DESEMBRE

CERET
Divendres 17. 11 h matí.
Inauguració Oficial del
Museu d' Art Modern de
Ceret.

LLEIDA
Fins el 15. Exposició Les
Joies. Culturals del País de
Gal·les. A rambla Aragó,
8. Serveis Territorials de
Cultura.

**SERRA
CALDERONA**
Diumenge 19.
Jornada popular
de repoblació.
Concentració a
les 9.30 a la plaça d'Olocau.

**AIELO DE
MALFERIT**
Dies 17 i 18.
Organitza
l'Ajuntament i
Col·lectiu l'Olla.
Homenatge a Carles
Salvador.

ALACANT
14, 15 i 16. Universitat
d'Alacant. I Seminari
d'Història de l'espectacle
teatral. A la facultat de
Filologia.

CASTELLO
Dijous 16. 19.30 h. Seu
central de Bancaixa. Con-
ferència de Xavier Pastor,
president de Greenpeace,
sobre el Mediterrani.

VALENCIA
Dimecres 15, a les 19 h.
Aula Magna Universitat.
Presentació del llibre XX
Anys d'Escola Comarcal.

PALMA
15 al 18. Centre de Cultura
Sa Nostra. reunió del
Comitè de Traduccions i
Drets Lingüístics del PEN
Club Internacional.

Joan Miró
Dia 14.

BARCELONA
Acte de cloenda
de l'Any Miró
amb l'espectacle
"Acció
musical per a
Fundació Miró.

BARCELONA
Dia 15. Palau
Robert.
Inauguració de
l'exposició
"Tardà Rock".

BARCELONA
Cap de setmana. Palau de
Congressos de Barcelona.
Congrés d'Esquerra
Republicana de Catalunya
(ERC).

ESTRASBURG
Dilluns 13. El líder de l'OAP, Iasser
Arafat, visita el Parlament europeu.

EUROPA-EUA
Dimecres 15. Data límit per arribar a
l'acord del GATT, després de mesos de
dures negociacions.

HUMLEBAEK
Fins el 6 de març. Museu d'Art Modern
de Humlebaek (Dinamarca). Exposició
"Claude Monet: treballs del 1880 a
1926". (Informació: 45-42190719.)

PARIS
Fins el 28 de febrer. Institut del Món
Àrab. Exposició "Síria: memòria
d'Orient, memòria d'Occident".
(Informació: 1-40513838.)

NOVA YORK
Fins el 23 de desembre. Museu de la
imatge en moviment. Exposició: "El
candidat al menjador", sobre el paper
de la televisió en la propaganda i els
debats electorals als EUA (1952-1992).

El cinema i el blat de moro

Per Jordi Balló, acabi com acabi la Ronda Uruguai, haurà quedat clara la importància estratègica de l'audiovisual en el marc de l'intercanvi planetari.

Unes quantes A han protagonitzat les últimes cuades de la Ronda Uruguai. L'Agricultura, que semblava intractable, ha estat finalment fruit de consens. L'Arròs té també el seu acord, malgrat el que diguin japonesos i coreans. L'Aeronàutica és a punt d'aterrar. L'Audiovisual, en canvi, es resisteix fins al final. "Ves per on...", deia l'altre dia un perpelx Pedro Altares, des del seu informatiu televisiu nocturn. Qui ho havia de dir...

Consternació, perplexitat, és el que es troba entre periodistes i polítics, entre economistes i alts funcionaris amb aquest inesperat protagonisme de la indústria cultural per excel·lència. Com pot ser que per culpa d'aquesta cosa audiovisual, de la qual parlen aquests pesats que sempre es queixen, no hi hagi liberalització mundial? Per què les sabates, els avions i el blat de moro han d'esperar que els del cinema es posin d'acord? Tan important és?

Si depengués dels europeus, de la sensibilitat europea, segur que haurien acabat aviat.

Ha estat l'interès desmesurat que han tingut americans a intervenir en aquesta qüestió que ha encès el llum d'alerta continental. Si els americans es mostraven tan tossuts a liberalitzar el comerç audiovisual volia dir que la cosa era transcendent. I si tan contra estaven de les mesures proteccionistes europees és que, sense saber-ho, en aquest cantó de l'Atlàntic s'havien guanyat posicions importants, estratègicament decisives.

De cop els diaris han de fer hemeroteca per a treure'n l'aigua clara, d'aquest protagonisme. Les queixes dels cineastes, dels productors, dels distribuïdors independents, contra el predomini americà en el control industrial del negoci audiovisual tenen ara una altra dimensió; és en aquestes queixes que podem reconèixer la labor de base que ha permès en cada país i en la legislació comunitària una sèrie de mesures proteccionistes que dificultaven la preeminència de l'audiovi-

sual americà i permetien una certa promoció de la creació autòctona. És en aquesta xarxa personal i col·lectiva, que barrejava de manera impúdica defenses numantines de la particularitat cultural amb crítiques primàries a l'hegemonia americana, que hi ha el germen de la situació que ara es vol corregir. Frases com aquesta, de fa tres anys: "L'audiovisual no és una mercaderia com les altres",

L'audiovisual endarrereix l'acord. La liberalització se'n ressent.

prenen ara un significat profund, simbòlic.

Acabi com acabi la negociació (presumiblement amb una liberalització europea aparent, favorable a les tesis americanes, compensada amb un enduriment proteccionista a cada país), haurà quedat clara la importància estratègica del sector audiovisual en el marc de l'intercanvi planetari. I també la lògica reivindicativa dels qui han estat incordiant amb la cantarella de l'enemic americà. Hi havia -hi ha- molts durs en joc en aquest negoci. I els americans van ser els primers a adonar-se'n. Ells i els europeus que -conscients o inconscients- han resultat més sensibles al concepte de l'audiovisual com a cultura.

Cal pensar, per tant, que, un cop establerts els termes a què ha de desembocar aquesta Ronda del GATT, s'obrirà una nova etapa en què el debat audiovisual despertarà més curiositat que no pas la que fins ara mereixia a les pàgines d'espectacles de diaris i revistes. Assentat el

saber general que parlem de la segona indústria mundial en permanent expansió, l'audiovisual haurà de saltar a les pàgines econòmiques i polítiques, de les quals fins ara era estúpidament bandejat. La defensa del cinema propi i de la producció independent deixarà de ser una dèria cultista de solitaris obsessius i esdevindrà un factor clau dels equilibris mundials.

Però també el debat cultural tindrà ressons nous. Els cineastes s'han atrevit a atacar directament el negociador comunitari Leon Brittan, amb la presumpció -més que justificada- de la seva escassa motivació personal en aquesta qüestió, i del seu decantament en favor de les tesis britàniques, ben poc preocupades per la defensa d'aquesta excepcionalitat cultural. Vol dir això que, tingui el final que tingui la factura audiovisual, els autors i productors no abandonaran fàcilment les seves posicions ni la seva particular forma d'afrontar els problemes, en què solen utilitzar a fons les regles de l'espectacle.

Contràriament, s'incrementarà la comparació entre programes més que entre tants per cent de predomini sobre el negoci. L'hegemonia americana és, abans que res, el predomini de la seva indústria de creació i és en aquest terreny que les pel·lícules i la televisió europees hauran de donar resposta. Perquè, un cop reconeguda l'habilitat i perspicàcia dels creadors europeus a l'hora de defensar un territori comercial menys vulnerable, la nova situació tampoc no permetrà simplificacions del tipus "tot el que és americà és imperialista i neci". Perquè els *reality-shows* de factura pròpia són aquí, en la televisió de tots i cada un dels països cumunitaris, cobrint la fins ara obligada quota de producció europea de les televisions, amb el vist-i-plau de programadors i dissenyadors de programes. D'escombraries visuals, no en volem, ni que siguin nostres: aquesta podria ser una nova frontera dels autors.

Jordi Balló